

جمهوری اسلامی ایران
شورای عالی انقلاب فرهنگی

شماره
تاریخ
پرست
.....

عناوین دروس عمومی معارف اسلامی

مصوب جلسه ۵۴۲ مورخ ۸۳/۴/۲۳ شورای عالی انقلاب فرهنگی

شورای عالی انقلاب فرهنگی در جلسه ۵۴۲ مورخ ۸۳/۴/۲۳ به پیشنهاد وزارت علوم، تحقیقات و فناوری (نامه شماره ۲/۲۲۹۶ مورخ ۸۳/۳/۲۳) عناوین سرفصل دروس معارف اسلامی را به این شرح تصویب کرد:

۱- دروس عمومی معارف اسلامی در پنج گروه و با این عناوین درسی می‌باشند:

گرایش	کد درس	عنوان درس	واحد	ساعت
۱- مبانی نظری اسلام	۰۱۱	اندیشه اسلامی ۱ (مبدأ و معاد)	۲	۳۲
	۰۱۲	اندیشه اسلامی ۲ (نبوت و امامت)	۲	۳۲
	۰۱۳	انسان در اسلام	۲	۳۲
	۰۱۴	حقوق اجتماعی و سیاسی در اسلام	۲	۳۲
۲- اخلاق اسلامی	۰۲۱	فلسفه اخلاق (با تکیه بر مباحث تربیتی)	۲	۳۲
	۰۲۲	اخلاق اسلامی (مبانی و مفاهیم)	۲	۳۲
	۰۲۳	آیین زندگی (اخلاق کاربردی)	۲	۳۲
	۰۲۴	عرفان عملی اسلام	۲	۳۲
۳- انقلاب اسلامی	۰۳۱	انقلاب اسلامی ایران	۲	۳۲
	۰۳۲	آشنایی با قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران	۲	۳۲
	۰۳۳	اندیشه سیاسی امام خمینی (ره)	۲	۳۲
۴- تاریخ و تمدن اسلامی	۰۴۱	تاریخ فرهنگ و تمدن اسلامی	۲	۳۲
	۰۴۲	تاریخ تحلیلی صدر اسلام	۲	۳۲
	۰۴۳	تاریخ امامت	۲	۳۲
۵- منابع اسلامی	۰۵۱	تفسیر موضوعی قرآن	۲	۳۲
	۰۵۲	تفسیر موضوعی نهج البلاغه	۲	۳۲

جمهوری اسلامی ایران

شورای عالی انقلاب فرهنگی

شماره
تاریخ
پوسته

۲- گذراندن حداقل ۴ واحد از دروس مزبور برای دانشجویان دوره‌های کاردانی و حداقل ۱۲ واحد برای دانشجویان دوره‌های کارشناسی، کارشناسی ارشد پیوسته و دکترای حرفه‌ای الزامی است.

۳- دانشجویان دوره‌های کاردانی موظفند یکی از دروس خود را از گروه «مبانی نظری اسلام» و درس دوم را از گروه «اخلاق اسلامی» انتخاب کنند.

۴- دانشجویان دوره‌های کارشناسی، کارشناسی ارشد پیوسته و دکترای حرفه‌ای موظفند دو درس خود را از گروه «مبانی نظری اسلام» و یک درس را از هر یک از چهار گروه دیگر انتخاب کنند.

۵- دانشجویان دوره‌های کارشناسی ناپیوسته با توجه به گذراندن چهار واحد درسی در دوره کاردانی صرفاً موظفند چهار درس از چهار گروه «مبانی نظری اسلام»، «انقلاب اسلامی»، «تاریخ تمدن اسلامی» و «آشنایی با منابع اسلامی» را انتخاب کنند.

۶- دانشجویان اقلیت‌های دینی می‌توانند دروس مورد نظر خود را بدون هیچ محدودیتی از بین کلیه دروس مندرج در جدول دروس عمومی معارف اسلامی انتخاب کرده و بگذرانند.

۷- سرفصل دروس مزبور پس از تصویب در شورای اسلامی شدن مراکز آموزشی به دانشگاهها و مراکز آموزش عالی ابلاغ می‌شود. ۱۳۷۷-۲/۵-۵۴۲-۲-۱

سید محمد خاتمی
۱۳۸۳

رئیس جمهور و رئیس شورای عالی انقلاب فرهنگی

کهنزاد

جمهوری اسلامی ایران

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

عناوین درسی و سرفصل دروس معارف اسلامی

**کمیته برنامه‌ریزی دروس معارف اسلامی
معاونت آموزشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری**

بهمن ۱۳۸۳

ریز مواد، سرفصل دروس و منابع درسی

معارف اسلامی

**مصوب کمیته برنامه‌ریزی دروس معارف اسلامی
(مورد تأیید کمیته اسلامی شدن دانشگاهها)**

اندیشه اسلامی ۲

(نبوت و امامت)

کد درس: ۰۱۲

از مجموعه ۱ دروس مبانی نظری اسلام

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: اندیشه اسلامی ۱

هدف: گسترش آگاهی‌های دانشجویان در زمینه دین، پیامبری، اسلام، امامت و ولایت.

سرفصل‌ها: (برای ۳۲ ساعت در یک نیمسال تحصیلی)

۱- پیشینه دین و پیامبری

۱-۱- تعریف دین و پیشینه آن در تاریخ

۱-۲- یهودیت و مسیحیت، پیدایش و سرنوشت آنان

۱-۳- آشنایی با تورات و انجیل و مقایسه آن دو با قرآن

۱-۴- تأثیر حاکمیت مسیحیت بر جامعه غربی و مقایسه آن با تأثیر اسلام در پیدایش تمدن اسلامی

۲- اهداف، ابعاد و قلمرو دین

۲-۱- ضرورت وحی و پیامبری برای سعادت معنوی و زندگی دنیایی

۲-۲- عصمت پیامبران

۲-۳- نقش دین در زندگی دنیایی (بررسی دیدگاه‌های اومانیزم سکولاریزم و لیبرالیزم و نظریه جامعیت

دین)

۲-۴- گوهر مشترک دین و راز تعدد ادیان و شرایع

۲-۵- رابطه علم و دین

۳- شناخت اسلام

۳-۱- قرآن و سنت

۳-۱-۱- اعجاز قرآن

۳-۱-۲- اعتبار سنت

۳-۱-۳- محکومات و متشابهات

۳-۲- عقل و جایگاه آن در شناخت دین

۳-۳- خاتمیت و پاسخگویی اسلام به نیازهای متغیر انسان

۳-۴- روش فهم دین (تکامل پذیری، فهم بشری، قداست فهم دینی، پلورالیزم دینی)

۴- امامت و ولایت

۴-۱- معنای امامت و ولایت

۴-۲- ابعاد و شئون امامت (مرجعیت دینی، ولایت سیاسی - ولایت معنوی)

۴-۳- عصمت امامان و ادله نصب آنان

۴-۴- مهدویت

۵- مرجعیت و ولایت در عصر غیبت

۵-۱- مرجعیت دینی در عصر غیبت

۵-۲- ولایت فقیه و رهبری سیاسی در زمان غیبت

۵-۲-۱- تاریخچه ولایت فقیه

۵-۲-۲- مبنای مشروعیت حکومت دینی و اختیارات ولی فقیه

۵-۲-۳- عزل و نظارت بر ولی فقیه

منابع:

۱. معارف اسلامی ۲، امیر دیوانی و علیرضا امینی دفتر نشر معارف.
۲. معارف اسلامی ۱ و ۲، جمعی از نویسندگان، سازمان سمت.
۳. معارف در آثار شهید مطهری، دفتر نشر معارف.

منابع تکمیلی درس اندیشه اسلامی ۱ و ۲

۱. الهیات، جعفر سبحانی، قم، امام صادق.
۲. کلام اسلامی ۱، محمد سعیدی مهر، قم، طه.
۳. کلام اسلامی ۲، محمد سعیدی مهر، قم، طه.
۴. مجموعه آثار شهید مطهری، (جلد چهارم)، شهید مطهری، تهران، صدرا.
۵. درآمدی بر کلام جدید، محمد هادی صادقی، قم، طه و معارف.
۶. جستارهایی در کلام جدید، جمعی از نویسندگان، تهران و قم، سمت و دانشگاه قم.
۷. آموزش عقاید، محمد تقی مصباح یزدی، تهران، سازمان تبلیغات.
۸. قلمرو دین، عبدالحسین خسروپناه، قم، مرکز مطالعات و پژوهش‌های فرهنگی.
۹. فلسفه دین، دکتر احمد بهشتی، قم، بوستان کتاب.
۱۰. پرسش‌های ابدی، منصور شمس، قم، انجمن معارف اسلامی ایران.

